

2017-02-09

Regionkontoret
Centrum för kommunikation
Helén Larsson, 021-17 68 05,
helen.m.larsson@regionvastmanland.se

MÖTESRUBRIK	DFP Dialogforum för Pensionärer
PLATS	Regionhuset ingång 4 plan 5, Lokal: Mälaren
TIDPUNKT	2017-02-09 kl.14.00–16.00
NÄRVARANDE	Dennis Nilsson (S), ordförande Matti Nokelainen, PRO Ulla Stenberg, PRO Sven-Olov Vestergren, RPG Gunilla Eliasson, SKPF Monica Nordvall, SKPF Kjell Olsson, SKPF Elvy Bürger, SPF Seniorerna Britt Marie Ligne Carlsson, SPF Seniorerna Leena Eklund, SPF Seniorerna Annelie Lind, SPF Seniorerna Helén Larsson, sekreterare
INBJUDNA	Kenneth Östberg (S), regionråd Tommy Levinsson (S), regionråd Maria Eckerrot, chef och överläkare för Diagnostiskt Centrum

DAGORDNING

1. Ordförande hälsar alla välkomna till ett nytt år med nya utmaningar!
2. Utskickad föredragningslista godkänns
3. Anmäls att föregående minnesanteckning justerats i föreskriven ordning
4. Till justerare väljs Elvy Bürger
5. **Diagnostiskt centrum – information från verksamheten** - Maria Eckerrot

Maria arbetar sedan 30 år som hematolog, specialist på blod, även invärtes medicin. Under åren har patienter med diffusa symtom och misstanke om cancer bollats omkring och inte alltid fått en snabb diagnos som är en förutsättning för att påbörja behandling. Diskussioner har tidigare förts hur dessa patienter ska tas omhand på bästa sätt. Danmark införde, med ekonomiskt stöd från staten, rutiner för ett snabbt omhändertagande. Svenska staten har nu infört bidrag för att genomföra Standardiserade vårdförlopp. De innebär att alla cancertyper har bestämda tidsramar för hur lång tid det får ta från det att utredning påbörjas till dess att behandling sätts in. Cancertyper som till exempel bröst-, prostatacancer och leukemi är relativt lätta att upptäcka i förhållande till andra.

Vid Diagnostiskt centrum görs utredningar när det finns misstanke om cancer. För att bli aktuell för utredning finns tre ingångar:

- Patienter med upptäckt dottertumör, metastas. Här vet man ännu inte till vilken klinik patienten ska höra förrän primärtumören är funnen.
- Patienter med symptom som nedsatt allmäntillstånd, viktnedgång, nattlig svettning.
- Patienter som har okänd knöl i ljumske eller armhåla.

Det inkommer ungefär lika många remisser från specialister på sjukhuset som från familjeläkare runt om i länet som prioriterar patienter tillhörande ovan

Datum

2017-02-09

nämnda kategorier. Det går snabbt att bli utredd ofta får man påbörja sin utredning samma dag som remissen skrivs men senast påföljande dag. Vissa remisser säger dock Diagnostiskt centrum nej till om anledningen exempelvis är oro. Viss provtagning ska också ha gjorts innan hos familjeläkare eller specialist. Några enstaka remisser via "Egen vårdbegäran" har inkommit men man hänvisas först till vårdcentralen för provtagning. Undanträngningseffekt av andra diagnoser har setts inom urologi- och hörsel men de diagnoserna förvärras inte av en viss förlängd väntetid i förhållande till cancerdiagnoser och fortsatt arbete med att hitta lösningar pågår.

Det är fantastiskt att göra något som är så bra för så många! Betydelsen för den enskilde patienten är en kvalitetshöjning då patienten slipper den oron det innebär att gå och vänta på att få en diagnos. Efter utredningen slussas patienten till rätt klinik för behandling. Idag kan man ofta bota cancer. Ibland visar det sig efter utredning att det inte var cancer.

Diagnostiskt centrum består av en expedition och två rum. Det finns två heltidsanställda, en kontaktsjuksköterska och en underläkare, Maria som arbetar ungefär två timmar/dag och en onkolog som arbetar 30min/dag. Diskussioner fördes om kurator skulle anställas men den kontakten behövs oftast först då behandlingen påbörjas. Man konsulterar även på sjukvårdsavdelningar. Patienter som remitteras till Diagnostiskt centrum är oftast över 60 år gamla, flest mellan 70-80 år, någon har varit 20 år och ett par är pigga 90 åringar. Patienterna besvarar en enkät efter varje besök för att verksamheten ska utvärderas. Alla har hittills varit positiva och tycker det känns tryggt. Nu finns möjligheten att läsa sin journal på nätet där man ibland får redan på provsvar och läsa journaltext som kan innebära negativa besked innan man hunnit träffa sin läkare. Reaktionen från både patienter och personal är dock uteslutande positiv. Information om centret har nått alla vårdcentraler och avdelningar i hela länet. En artikel i VLT har publicerats och snart kommer det även en artikel i en rikstäckande tidning om onkologi. Under dagens möte tittar vi på en informativ film om Diagnostiskt centrum som så småningom kommer att läggas ut på nätet. Forumet anser att vårdcentralerna behöver påminnas om Diagnostiskt centrum med tanke på att familjeläkare ofta byts ut och de inte är lika vana att utreda. Man anar också att det skulle ta mycket längre tid att få hjälp via familjeläkaren. Diagnostiskt centrum drivs som ett tvåårigt projekt men Maria har inga tvivel om att verksamheten inte kommer att finnas kvar. Deltagarna önskar Maria och hennes kollegor lycka till i det fortsatta arbetet på centret.

6. Frågor från föreningarna

- a) **Lagstiftningen som reglerar ansvaret mellan kommuner och region gällande medicinskt färdigbehandlade patienter, Betalningsansvarslagen trygg och effektiv utskrivning.** - Kenneth Östberg

Sedan Ädelreformen 1990 ska inneliggande, medicinskt färdigbehandlade patienter få vårdplanering inom fem dagar och därefter kunna flytta tillbaka till sitt ordinära eller särskilda boende. Dagarna har inte inkluderat helgdagar. Inom psykiatrien gäller 30 dagar. Kan kommunerna inte leva upp till det betalar de en viss del av sjukhusvistelsen. En vårdplats kostar idag mellan 4-7000:-/dygn och intäkter regionen får via kommunerna täcker inte kostnaderna som uppstår. Vårdplatser ska i första hand användas till patienter som behöver medicinsk vård och patienter ska heller inte vara inneliggande i onödan då risk för att drabbas av smitta är förhöjd när det

Datum

2017-02-09

gäller äldre personer. Hälso- och sjukvården är inte anpassad för den typ av verksamhet som bedrivs till exempel på äldreboende. Ansvaret för att patienter ligger kvar på sjukhus kan inte enbart läggas på kommunerna. Av 400-500 st vårdplatser har 50 st av olika anledningar inte varit öppna, främst på grund av personalbrist. Nu är 22 st platser öppnade igen. Från julen -16 till mitten av jan -17 låg mellan 40-60 medicinsk färdigbehandlade patienter på sjukhuset i väntan på att få komma hem. Köping har inte haft någon extrakostnad för detta medan Sala och Västerås troligtvis har för få korttidsplatser och det är främst innevånare från dessa kommuner som blir kvar längre på sjukhuset. I Sala byggs och planeras en liknande avdelning som korttidsenheten Zethelius i Västerås som bemannas med läkare från Region Västmanland och övrig personal från Västerås Stad.

Det nya lagförslaget träder i kraft 2018-01-01. I första hand ska Region Västmanland överenskomma med kommunerna om vilka tider för utskrivning som ska gälla samt hur utskrivningsprocessen ska se ut. Västmanlands kommuner och landsting har haft två organ för information och diskussion om hur vi tar oss an detta. Styrelsen har bestått av ett politiskt forum, samt ett chefsforum med socialchefer från kommunerna och ansvariga tjänstemän på Region Västmanland. Statens kommuner och landsting har varit sammankallande i frågan för landets alla län under 2016. I januari tillsattes två arbetsgrupper som ska ta fram förslag på gemensamma riktlinjer för utskrivningsprocessen. Vilka åtagande ska gälla och vilka resurser ska vi ha? Hur ska avtalet se ut gällande tidsramar och ersättningsnivåer? Förslagen ska sedan till en politisk process där man tar ställning till beslut och därefter skrivs avtal med varje kommun. Avtalet kommer att se likadant ut för samtliga. Redan i september - oktober 2017 kommer troligtvis ett beslut om hur överenskommelsen ska se ut. Läkarna får en viktig roll i att göra rätt bedömningar och primärvården får också större del i processen då vårdplaneringar kommer att behövas göras även under helgdagar. Kommer man inte överens gäller lagstiftningen från och med 2018-01-01. Det innebär att medicinskt färdigbehandlade patienter, både inom somatisk vård och psykiatri, ska skrivas ut efter tre dagar, inkluderat helgdagar. Kostnaden för kommunerna kommer att bli betydande men goda förhoppningar finns att det ska fungera i Västmanland. Patienterna är vinnarna när de får bästa omhändertagandet vilket är målet för både Region Västmanland och kommunerna. Troligtvis kommer avtalet att gälla under en period om till exempel två år.

Forumet påpekar att det är viktigt att följa upp hur avtalet/beslutet blev.

b) **Trafikplan 2030** - Tommy Levinsson

Att ha en trafikplan som sträcker sig ända fram till 2030 är strategiskt rätt då allt tar tid att förverkliga. Västmanland är litet och har många järnvägar varför stommen i kollektivtrafiken är tågtrafik. Tillberga och Valskog har enkelspår som är relativt nyrustade och kan därför bli nya tågstationer. Resan blir ca 2 minuter längre med stopp i Valskog. Nybyggnation av hus planeras i Tillberga och bor man där kommer tåg till Västerås ta ca 12-17 minuter vilket är snabbare än med bil. Orter som Skinnskatteberg och Norberg har idag dåliga förbindelser till Västerås men bra till Örebro. Mälarbanan mellan Västerås och Stockholm tar nu ca 52 minuter och inom snar framtid bara 50 minuter. Beslut är taget för inköp av nya dubbeldäckartåg år 2019 som främst ska trafikera Svealandsbanan. Det är viktigt att Region Västmanland även har bra kommunikationer utanför regionen. Det

Datum

2017-02-09

finns inga planer på järnväg mellan Enköping och Uppsala. Det är operatören som sätter pris på enkelbiljetter. Beställer man tågbiljett via SJ 90 dagar före resa så blir priset lägre. Kommer avgångarna mellan Fagersta och Stockholm att utökas? Tommy har positiv dialog med SJ som ser att många åker sträckan men SJ har mycket trafik från Göteborg och dessutom fordonsbrist så inte i dagsläget. Bussarna ska fortsätta åka till ställen där det inte finns stationer mellan tågstationerna. Busstrafiken mellan kommunerna får allt svårare att hålla tiden i och med att biltrafiken tätar från år till år. Västerås får på sikt ny ringlinje för bussarna. Bussen mellan Skinnskatteberg och Västerås hade för få resenärer och lades av den anledningen ner. För samma kostnad har flera bussturer kunnat sättas in på kvällar under fredag och lördag i KAK, Surahammar och Hallstahammar. Dialog har förts med Skinnskatteberg om hur man ska kunna lösa problemet till exempel via mindre bussar eller att resa via Ramnäs men det är svårt att hitta en hållbar lösning. Skinnskatteberg är en pendlarkommun. Busslinjen mellan Skinnskatteberg och Eskilstuna kommer att åka som vanlig. Enligt undersökning har medborgarna tillfrågats vad de tycker om kollektivtrafiken och Västmanlands Lokaltrafik fick högsta betyg. Vi har en bra rese-app, tidtabeller och trevliga chaufförer! I Kungsör ska resecentret förläggas till stationen, kommer bussarna inte att gå in i centrum? Tommy ska till Kungsör och diskutera detta inom kort. Lokalbuss kommer kanske att behövas, hur det ska lösas återstår att se. Region Västmanland ansvarar för bussar och tåg som går mellan orterna och de ska gå så raka sträckor som möjligt för att vinna tid. Lokalbussar är kommunernas ansvar och varje kommun måste hitta sitt eget system. Skälet till uppdelningen är att Västerås var den enda kommunen som har behov av en omfattande stadstrafik. De övriga kommunerna ville av den anledningen inte vara med och finansiera. Kommer fria resor att införas för pensionärer likt på andra håll i landet? För att kollektivtrafiken ska ha en bra kvalitet behöver man få intäkter så detta är inte aktuellt. På sikt kan möjlighet finnas att införa någon form av "högkostnadsskydd" det vill säga när man köpt ett antal resor under en period och använt dem får man fortsätta åka tills det är dags att köpa nya till nästa period. Andra idéer är att köpa till exempel en månadsbiljett som går att använda för resor i hela Mälardalen eller ha olika prissättning för resor vid olika tider. Ur miljösynpunkt är flexibla lösningar bra om en och annan kan göra sig av med en av två bilar! Synpunkter gällande bussar till Östermälarsstrand hänvisas till kommunen.

c) **Sammanställningen seniormottagningarna.**

Svaren från de som besöker seniormottagningarna återstår att sammanställa. Maria Romlin berättar om resultatet nästa möte.

7. **Övriga frågor**

- **Vad kostar det att låna en rollator?**

Den första rollatorn som förskrivs är kostnadsfri. För rollator nummer två gäller enligt Hjälpmedelscentrums regelverk: "Om patienten har behov av två rollatorer uttages en låneavgift av patienten på 500 kronor som betalas endast vid ett tillfälle även om rollatorn senare byts ut till annan modell eller av andra skäl".

- **Kan man ge någon fullmakt att gå in och använda e-tjänsterna?**

När man vill komma åt e-tjänsten Journalen så loggar man alltid in med

Datum

2017-02-09

- sin e-legitimation i 1177 Vårdguidens e-tjänster. Väl inne i journal så kan
- man utse ett ombud som via sin egen inloggning med e-legitimation kan läsa de delar av journalen som har "delats ut" till just den personen. Ingen fullmakt gäller utan det handlar om egen inloggning med e-legitimation. Fullmakt kan användas då man begär ut journalkopior på papper.

- **Kan man ge någon fullmakt att besluta om donation?**

Det finns tre sätt att tala om att man vill donera sina organ efter sin död.

- Registrera sig i donationsregistret
- Fylla i ett donationskort som man bär med sig
- Tala med sina närstående om sin inställning till donation

I Sverige har vi en lag som bygger på förmodat samtycke. Det betyder att om personens vilja inte är känd utgår man från att den är positiv till att donera sina organ. Personens närstående har dock vetorätt i det här läget och kan därför säga nej till donation.

8. Föreningarnas frågor till nästa möte 2017-04-20 kommer inom kort att förmedlas till Helén Larsson av Matti Nokelainen.
9. Ordförande uppmärksammar att Elvy Bürger kommer att avgå som SPF Seniorernas ordförande och tackas för att ha representerat föreningen i dessa sammanhang under nio år! Övriga tackas och hälsas välkomna till nästa möte 2017-04-02.

Västerås den 2017-02-09

Dennis Nilsson
Ordförande

Helén Larsson
Sekreterare

Elvy Bürger
Justerare